

Δ α

ΚΑΜ

Η ΑΚΡΟΠΟΛΙΣ

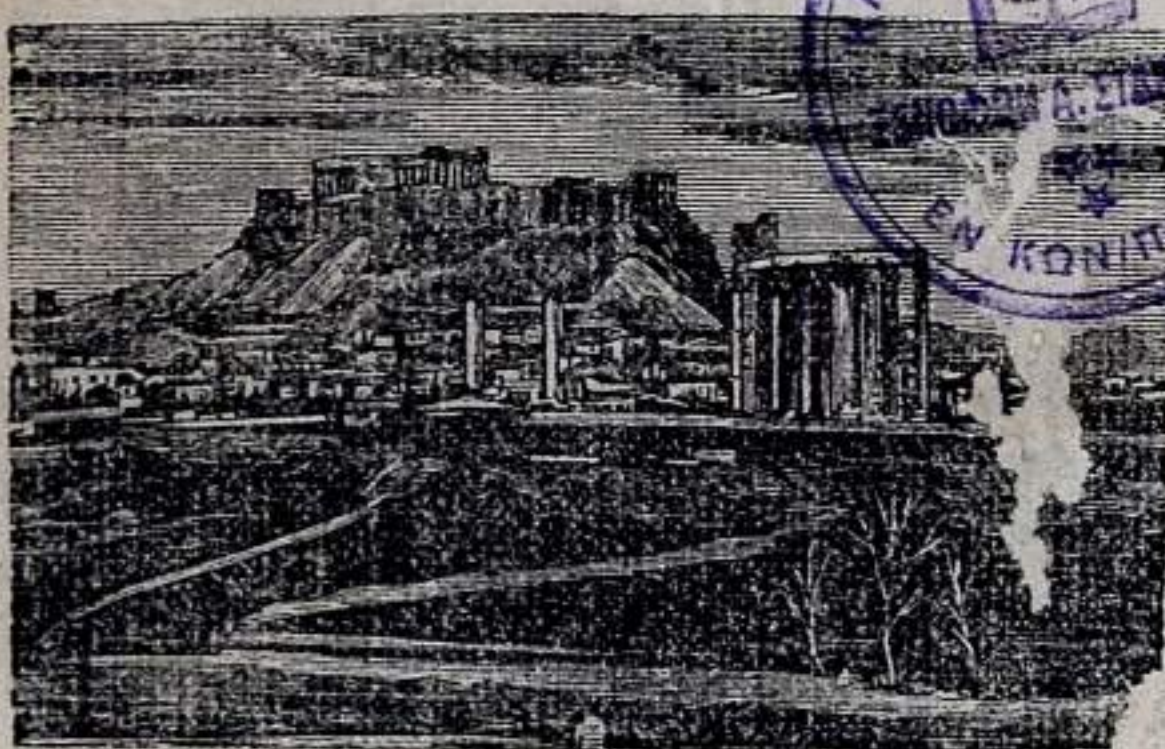
ΠΟΙΗΜΑ

ΥΠΟ

ΙΩΑΝΝΟΥ ΚΑΜΗΟΥΡΟΓΛΟΥ

Ἐκδίδεται ἀναλώμασι

Ι. Χ. ΚΟΥΡΤΕΛΗ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ «ΛΙΣΣΟΥ»

(Ὁδὸς Μουσῶν καὶ Λέξα).

1871

ΑΚΡΟΠΟΛΙΣ

ΑΚΡΟΠΟΛΙΣ

Η
ΑΚΡΟΠΟΛΙΣ

ΠΟΙΗΜΑ

ΥΠΟ

ΙΩΑΝΝΟΥ ΚΑΜΗΟΥΡΟΓΛΟΥ

Ἐκδίδεται ἀναλώμασι

Ι. Χ. ΚΟΥΡΤΕΛΗ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ «ΙΑΙΣΣΟΥ»

(Ὁδὸς Μουσῶν καὶ Λέκα).

1871

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

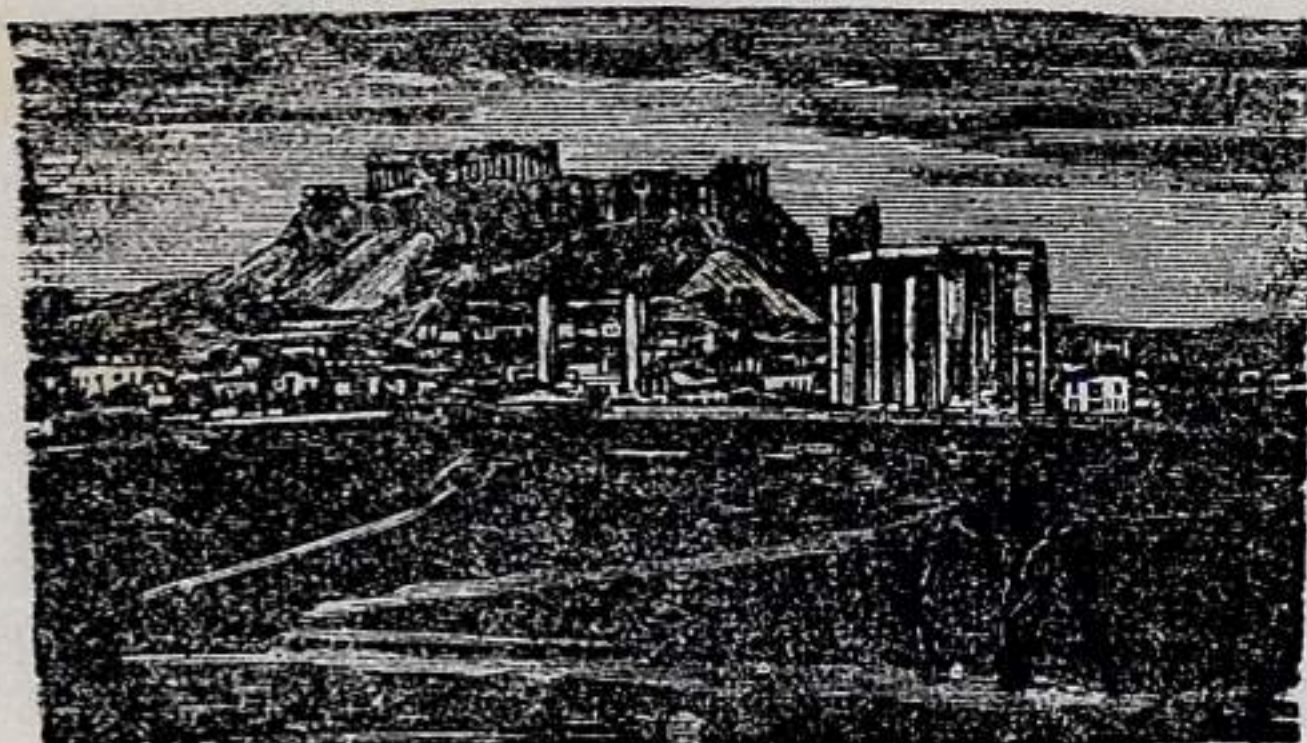

ΑΘΗΝΩΝ

AKO 709NA

0234

2043076NM/A 107729

Α'.

ΒΡΑΧΕ ὕψους οὐρανίου,
σκοπιὰ τῆς οἰκουμένης,
βράχε πλήρης μυστηρίου,
ὦ Ἀκρόπολις σεπτὴ,
ὦ μητρὸς πεφιλημένης
εὐφυΐα λαξευτή!

Ἡ ψυχὴ μου ὅταν χάσῃ
τὴν ὁδὸν τῆς τὴν εὐθείαν,
ὅταν πλῆθος με τaráσῃ
ἀπαισίων λογισμῶν
καὶ ψυχρὰν ἀμφιβολίαν
αἰσθανθῶ χωρὶς παλμῶν,

Τότε μέσῳ ἑρειπίων
βαίνω· αἴφνης γόνυ κλίνων
τὰ ἀσπάζομαι δακρύων·
— εἶνε μάρμαρα — ῥιγῶ·
μὴ δὲν εἶμαι τῶν Ἑλλήνων
ἐν ἑρείπιον κ' ἐγώ ;

Τὸ παρὸν ὠραῖον πλάττω
διὰ τοῦ ἀρχαίου κόσμου
καὶ ὁδὸν λαμπρὰν χαράττω
εἰς τὸ μέλλον, ἐσαεῖ·
πῦρ αἰσθάνομαι ἐντός μου
καί μοι δίδεται ζωή.

Εἶνε, εἶνε ἀναγκαῖον
εἰς τοιαῦτα ἔργα θεῖα
παρελθόν, πηγὴ γενναίων
φρονημάτων, ὑψηλῶν·
ἐν σιγῇ, ἡ ἀρμονία
ἀναμνήσεων καλῶν !

Ναί· ἡ πάροδος αἰώνων
ἀποθέωσιν προσφέρει
καὶ ὁ χρόνος ρυτιδόνων
τὰς ρυτίδας ἀφαιρεῖ
ἐποχῆς, ἧτις ἐξαίρει
λάμπον μέτωπον εὐρύ !

Τοῦ μαρμάρου ἡ σκωρία
 ἂν ἐπίχρυσος καλύπτῃ
 τὰ ἀθάνατα μνημεῖα,
 ὧν αἰῶνες αἱ στιγμαί,
 καὶ ἡ Καρυαῖτις ῥίπτῃ
 τὸ φορτίον τῆς χαμαί,

Ὅταν ὁ κισσὸς πλανᾶται
 εἰς ἀκάνθας ξηρανθείσας
 καὶ τοῦ ὕδατος κοιμᾶται
 ἐντὸς λάκκων ἡ ῥοή,
 καὶ εἰς καλλονὰς φθαρείσας
 ὑποκρύπτεται ζωή,

Τῶν περιλαμπῶν κτιρίων
 ὡραιότερος ἀκόμα
 ὁ σωρὸς τῶν ἐρειπίων
 εἶνε τότε ὁ πολὺς,
 καὶ τὴν κόνιν εἰς τὸ χῶμα
 τῶν προγόνων σου φιλεῖς.

Μεταξὺ μαρμάρων νέων
 δὲν ἀκούετ' εἰς τὸ σκότος
 Ζέφυρος ἡδὺ προσπνέων,
 μυστηριωδῶς θρηνῶν·
 δὲν ἤχεϊ ἐκεῖ ὁ κρότος
 τῶν βημάτων ἀλγεινόν.

Καλλιτέχνης εἶν' ὁ Χρόνος
ἐπὶ καλλιτεχνημάτων
ἐργαζόμενος ἀπόνως·
καὶ εἰς ἔργα θαυμαστά
τὴν γλυφὴν αὐτοῦ χαράττων
θεῖα ταῦτα παριστᾷ.

Σὲ θαυμάζουν, ὦ Ἀθῆναι,
πόλις ἐρειπιωμένη,
αἱ κλειναὶ ψυχαὶ ἐκεῖναι,
τὰς ὁποίας συγκινεῖς,
ἅς τὸ μάρμαρον θερμαίνει
καὶ πονοῦν ἐὰν πονῇς.

Ἀνεγείρουν τὸν χισσὸν σου,
ἵνα κάλλιον θαυμάσουν
τὸ ὡραῖον πρόσωπόν σου·
ἐνῶ ὕπνος σε κρατεῖ,
τ' ὄνειρόν σου δὲν ταρασσούν·
βαίνουν ἀκροποδῆτί.—

Ἀναζοῦν ἐν τῇ καρδίᾳ
ἀναμνήσεις ζωογόνοι,
ἐκ τῶν λίθων ἱστορία
ἀναθάλλει φοβερά,
κλίνει τότε τις τὸ γόνυ
αἰσθανόμενος πτερὰ.

Ἄλλ' ἡ ἱστορία κράζει·
«Οἶμοι! ἀπωλέσθη πλέον
πᾶσα δόξα!» καὶ στενάζει
δι' ἐλπίδ' ἀπατηλὴν
καὶ μέ ὄμμα τότε κλαῖον
κλίνει τις τὴν κεφαλὴν.

Β.

Γῶν ἐθνῶν ἡ ζῶσα Μοῦσα,
τῶν μεγάλων ἡ προστάτις,
ἡ Ἑλλάς, τὴν γῆν πληροῦσα,
εἰς τὰς πύλας κυανοῦ
καὶ εὐρέος οὐρανοῦ
ἔθεσε τὸ σφράγισμά της.

Καὶ ὁ Ἑλλήν ὁ ἀρχαῖος
 ἔνθους ἔστησε βαθμίδα
 ὑψηλὴν, δι' ἧς εὐθέως
 μὲ Θεοὺς ἀπλοῦς θνητὸς
 ἔχοινώνει, τὴν ἐλπίδα
 ἔχων πάντοτε ἐντός.

Οὐρανὸν καὶ γῆν συνήνο·
 ἀποθέωσις τὸ πάλαι,
 κ' ἐκ τοῦ δώματος ἐκείνου
 τῶν Θεῶν ἐπὶ τῆς γῆς
 ζωηρᾶς μαρμαρυγῆς
 λάμπεις ἔπιπτον μεγάλαι.

Πόθεν ἤρχιζε τὸ Θεῖον,
 καὶ τὸ ὄριον ποῦ ἦτο
 τοῦ θνητοῦ; Τὸ μεγαλεῖον
 εἶχε πέρας; Ἡ ἀρχὴ
 τούτου ποῖα; — Ἦγνοεῖτο.
 — Δὲν δεσμεύετ' ἡ ψυχὴ!

Ἐπλαττον τῇ φαντασίᾳ
 Ὀλυμπον, θεοὶ ἐκεῖνοι
 καθιστάμενοι! ὅποια
 ποιήσις, θεῶν κοιτίς!
 Εἰς τὸ ποίημα αὐτῆς
 ἴδε! ὕμνους ἀπευθύνει

Οὕτω σεβαστὴ θρησκεία
τὸ ὥραϊον πάλαι ἦτο,
καὶ ἡ τέχνη ὑμνωδία,
πρὸς τὸ θεῖον ὀφειλή.
διὰ κάλλους ἐκοσμεῖτο
πᾶσα σκέψις ὑψηλῇ.

Αἰφνης δὲ κολοσσιαίαν,
ἕνα θέτουσαν αἰῶνα
πάντων ἄνωθεν, ιδέαν
συλλαβὼν ὁ Περικλῆς,
ἐπὶ ἔδρας ὑψηλῆς
ἔθετο τὸν Παρθενῶνα.

Κ' ἕκτοτε αἰῶνες τόσοι
πρὸ τῶν χρόνων τῶν ἀρχαίων
κεκυφότες ὠχρίῳσι,
ὅτ' ἠνώθησαν ὁμοῦ
ἡ ιδέα καὶ τ' ὥραϊον
διὰ ἰσχυροῦ δεσμοῦ.

Τὴν ιδέαν τύπου θείου,
τὸ λεμέλιον θρησκείας
ἀληθοῦς καὶ αἰωνίου,
ἥτις σέβας προκαλεῖ,
ἣν ἠγνόουν οἱ πολλοὶ,
προμαντεύει ὁ Φειδίας!

Σταθερά φιλοσοφία
πρὶν τολμήσῃ νὰ ἐκφράσῃ
τὸ τοιοῦτον, — ἐδειλία.

Τρέμων, ἀνυπομονῶν
ὁ Φειδίας τὸ χαράσσει
εἰς ἐλέφαντα στιλπνόν.

ὦ Περικλεῖς, ὦ Φειδία,
ἡ εὐχή σας ἐπληρώθη.
Εὐγενὴς ιδέα μία
ἔχουσα λαμπρὰς ὁρμάς,
οἱ αὐτοὶ ἐπίσης πόθοι
ἐβασάνισαν ὑμᾶς.

Καὶ σὺ μὲν τῆς ἐξουσίας
τὸν γλυκύπικρον κρατῆρα,
ὦ Περικλεῖς, μετὰ βίας
ἐξεκένωσας πολλῆς,
καὶ ἀπέμειν' ἡ ἰλὺς
εἰς τὴν τρέμουσάν σου χεῖρα.

Παραφόρως δὲ ὠρμήθης
αἵματος νὰ ρίψῃς κύβον!
ἔκρινες ἢ ἡπατήθης;
Δὲν δικάζεις ὑπ' ἡμῶν.
Τίς ἐχέφρων εἰς τὸν Φοῖβον
προσηλόνει ὀφθαλμόν;

Σὺ δὲ πάλιν τὰς Ἀθήνας,
ἀδελφὲ τοῦ Περικλέους,
ὥς Θεούπολιν λαμπρύνας
ἔπταισας πολὺ, πολὺ.
ὦ! τὸν κόρον προκαλεῖ
πᾶν τι εἰς τοὺς Ἀθηναίους.

Βράχον κατὰ Ἀμαζόνος
ἤγειρες εἰς τὴν ἀσπίδα
τῆς Θεᾶς, ἀλλὰ σὺ μόνος
ἐκρημνίσθης ὑπ' αὐτόν!
Εἶχες κλαίουσαν πατρίδα
μόνον πρὸ τῶν τελευτῶν!

Ἀλλ' ἡ δόξα ἄνευ πόνων
εἰς τὴν γῆν δὲν ἀποκτᾶται·
ὁ παλαίων πρὸς τὸν χρόνον
ὁμῶς ἐνθεὸς θνητὸς,
ἄλλος Προμηθεὺς αὐτὸς,
καίτοι πάσχων δὲν ἡττᾶται.

Πόσον ἔχει μεγαλεῖον
 πόνος, ὃν αἰσθάνεται τις
 τὰ πτερὰ αὐτοῦ τανύων
 καὶ τὸ τέλειον ζητῶν,
 κεραυνοὺς δ' ὡς ὑψιπέτης,
 εἰς τὰ νέφη συναντῶν!

Γ'

Περίλυπος καὶ σύννους βαίνων
 ἐδῶ, ἐν μέσῳ ἐρειπίων,
 καὶ ἀνακούφισιν προσμένων
 λαθραίως καὶ ποτε δακρύων.

Τοῦ παρελθόντος ῥάκη σῶρω,
 ἐνῶ διὰ τῆς φαντασίας
 ἐξ ἐρειπίων ἀνεγείρω
 οἰκοδομὴν παρηγορίας.

Ἑλλὰς, πατρίς πεφιλημένη,
 εἶνε ψυχρὸς ὡς λίθος φύσει
 ἐκεῖνος, ὅστις ὑπομένει
 ὀδραρυτὶ νὰ σ' ἀτενίσῃ.

Ὡς ἄλλοτ' ὅμως εἶν' ἐπίσης
ὁ οὐρανὸς γλαυκὸς, ὥραϊος
καὶ μεγαλοπρεπὴς ἡ φύσις
ὥς ἄλλοτε, ἀλλὰ ματαίως!

Ἰδέ! ὁ ἥλιος πρὶν δύσῃ,
τὴν τοῦ Ὀλύμπου ἀποικίαν
ζητεῖ ἀκμαίαν νὰ φωτίσῃ,
θαρρεῖς αἰσθάνετ' ἀγωνίαν.

Ἀλλὰ ἐρείπια φωτίζει,
ἐρείπια μεγαλονοίας!
Οἶμοι! νὰ ἴδῃ δὲν ἐλπίζει
τοὺς χρόνους πλέον τῆς εὐκλείας.

Καὶ δύνει! Οὕτω μὴ εὐρίσκων
ὁ Ἕλληνας τοὺς θεοὺς του πλέον;
ἐσδέσθη ὅμοιος πρὸς δίσκον
ἡλίου, ὅπισθεν ὀρέων.

Τῆς δύσεως ἐκλείσθ' ἡ πύλη!
Ἀλλ' αὖριον; πάλιν πρῶτα.
Τίς οἶδεν! ἴσως ἀνατείλῃ
πρὸς ταύτην ἡ Ἑλλάς ὁμοία.

Δ'.

Ἀθῆναι, βασιλὶς πλουσία
 μέ Παρθενῶνα ἐστεμμένη,
 κοιτὶς ὀπόθεν ἡ σοφία
 ἐξῆλθεν ἐν τῇ οἰκουμένῃ.

Αἰδῆμων ἐγεννᾶσο μόλις,
 ὅτ' ἐνεφύσησ' ἡ Παλλὰς
 εἰς τὴν ψυχὴν σου, φίλη πόλις,
 πολλὰς ιδέας καὶ ιδέας καλὰς.

Σοὶ ἐνεφύσησεν ἐπίσης
 δύναμιν, θάρρος, σωφροσύνην,
 ὥστε γενναίως νὰ τολμήσῃς
 τὴν πόσιν πτήσιν σου ἐκείνην.

Ἦτο προστάτις σου, ψυχὴ σου.
 Πρὸς ταύτην δεῖγμα σεβασμοῦ
 ἀνῆλθ' ἡ πρώτη προσευχὴ σου,
 τὸ πρῶτον νέφος τοῦ βωμοῦ.

Ἴ' ὄνομα ταύτης πάντων πρῶτον
ἀψέλλισας, ὥς πρὸς μητέρα
τὸ πρῶτον τέκνον τῶν ἐρώτων !
Φωνὴ ὑπάρχει γλυκυτέρα ;

Καὶ ὅτε ταύτης ἡ σοφία
σ' ἔδειξ' ἐν τέχνῃ εὐκλεᾶ,
ἀκτινοβόλος κατοικία
ἐδόθη τότε τῇ Θεᾷ.

Καὶ αὕτη χρυσελεφαντίνη
ὑπὸ τεχνίτου διεπλάσθη,
ὅποιαν ἐν ψυχῇς γαλήνῃ,
ὥς ὄνειρον τὴν ἐφαντάσθη.

Σεμνὴ παρθένος καὶ ὡραία,
γλυκεῖα, ἅμα δ' αὖστηρά,
ζυαίσθητος, ἀλλὰ γενναία,
οὐχὶ Κυθήρεια ἄβρά.

Οὐχὶ Θεότης μειδιῶσα
καὶ βαυκαλίζουσα τὰ πλήθη,
τὰ ρόδα μόνον ἀγαπῶσα
εἰς τὰ ἡμίγυμνά της στήθης

Θυχί· Κυθήρεια δὲν ἦτορ·
 ἦν τοῦ ὠραίου ἡ ψυχὴ
 καὶ μὲ ἀνδρίαν ἐκοσμεῖτο
 ἀγνή, ὡς κόρης προσευχῇ.

Τὸ μέτωπον σοφῶν ἐμφαίνει
 ἰδέας ὑψηλὰς, εὐρείας·
 —εἶνε ἀκτὶς ἐκπεμπομένη
 ὑπὸ θεᾶς τῆς Ὀλυμπίας.

Ἐχθρὸν κατὰ τῶν Ἀθηναίων
 ὁ Πέρσης ὁδηγεῖ σωρὸν,
 νικᾷ κατὰ ξηρὰν παλαίων
 ὁ Μιλτιάδης τὸν ἐχθρόν.

Καὶ ὁ Θεμιστοκλῆς ἐξ ἄλλου
 νικᾷ ἐπάνω τῶν κυμάτων,
 ἀπὸ κινδύνου δὲ μεγάλου
 σώζετ' ἡ χώρα τῶν θαυμάτων.

Πῶς ἠφάνισθη πλὴν τὸ στῖφος
 τῶν Μήδων τῶν κατακτητῶν;
 — Διηύθυν' ἡ Παλλὰς τὸ ξίφος
 τῶν δύο τούτων μαχητῶν.

Εἰς δεσμωτήριον ἐκπνέων
ὁ πανδαιμόνιος Σωκράτης,
εἰς κόσμον φέρεται ὠραῖον
ἰσχύος ἄλλης ὑπερτάτης.

Καὶ λέγει: Φίλοι μου, θαρρεῖτε
ὁ θάνατος εἶν' ἀλλαγὴ
ζωῆς, ἥτις ζωὴ καλεῖται,
φθαρτὴ διότι εἶν' ἡ γῆ.»

Καὶ λέγει πῶς κυοφορεῖται
διὰ ψυχῆς ἀθανασία.
— Ἡ ἔμπνευσις του χρεωστεῖται
εἰς τῆς Παλλάδος τὴν σοφίαν.

Τὰς χεῖράς του ὁ Ἕλλην τείνει
παράλυτος εἰς τὰ δεσμά,
ἀλλ' εἰς, εἰς μόνος ἐν ἀμύνη
ἀποκαλύπτει τὰ ὦμά

βουλεύματα τῆς τυραννίας,
τὸ βλέμμα του λαμπρὸν ἀστράπτει,
δε' εἰφραδοῦς διμηγορίας
τὸ πῦρ εἰς τὰς ψυχὰς ἀνάπτει.

Ὁ Δημοσθένης ! παρεκάλει
 νὰ ἀνακύψῃ ὁ λαός·
 — ἀλλ' εἰς τὸ οὖς αὐτοῦ ἐλάλει
 κρυφὰ ἡ ἄνασσα Θεός.

Ἀγῆρω δόξαν τῆς Ἑλλάδος
 ὁ Περικλῆς διενότηθη·
 — καὶ πάλιν ὑπὸ τῆς Παλλάδος
 πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ παρωρμήθη.

Ἰδοὺ, ἰδοὺ τῶν Ἀθηναίων
 ἡ μήτηρ ἅμα καὶ Θεά·
 δῶρον τοῖς ἔδωκεν ὠραῖον,
 νοῦν σώφρονα καὶ ὑγιᾶ.

Ε'.

Τὸ ἄρμ' ἀνέρχεται τοῦ Φοίβου
 ὑπὲρ τὰς ἄκρας τῶν ὀρέων,
 πληροῦται βαθμηδὸν βορῦβου
 ἡ πόλις νῦν τῶν Ἀθηναίων.

ᾠθούμενοί τε καὶ ὠθοῦντες,
προσέρχοντ' εἰς τὴν ἀγορὰν
οἱ πωληταὶ φιλονεικοῦντες
διὰ ὠφέλειαν μικράν.

Ἀκούεταί που μετὰ κρότου
δούλου φωνὴ μαστιγουμένου
ὑπὸ σκληροῦ οἰκοδεσπότη
λίαν πρῶτ' ἐγειρομένου.

Εἰς μέγαρα μορφῆς πλουσίας
τὰ δείγματα νυκτερινῆς
φαίνονται ἔτι ἀκрасίας,
καὶ που διέρχετ' εὐγενής

ἐκ τῶν εὐπατριδῶν τις νέος
ἀπὸ τοῦ πότου ἐπιστρέφων,
μὲ ἄνθη καὶ μὲ ῥόδα τέως
τὴν κόμην του ἐν μέβη στέφων.

Τὰ ἐργαστήρια κναφέων
βρίθουσιν ἤδη φοιτητῶν
καὶ ἀποπτύουν τῶν κουρέων
τὰ χεῖλη λόγων συρφετόν.

Καὶ σχίζουσιν οἱ ἀγορανόμοι
τὰ πλήθη ἐν τῇ ἀγορᾷ,
πρίν δ' ἢ παρέλθωσιν ἀκόμῃ
ἀκούετ' εὖλογος ἀρά.

Οἱ Σκύθαι πάλιν οἱ τοξόται
παρέχουν γέλωτος αἰτίαν,
τραχύφωνοι αὐτοὶ ὅποτε
ἐπιτηροῦν τὴν εὐταξίαν.

Εἰς φιλοσόφων τὰς οἰκίας
συνάζοντ' ἤδη μαθηταί,
ν' ἀντλήσουν νάματα σοφίας
ἐπίμονοι ἀκροαταί.

Πρὸς τὸ γυμνάσιον δὲ ἄλλοι
τὸ βῆμά των βραδὺ εὐθύνουν·
γίνετ' ἐνταῦθα λόγων πάλῃ,
ἀργοὶ τὰ πάντα ἐπικρίνουν.

Ἄλλ' ἄνω στρέψατε τὸ βλέμμα·
Ἐν ἀπαστράπτοντι φωτὶ
ὁ Παρθενῶν, ὡς λάμπον στέμματα,
τῆς Ἀκροπόλεως κρατεῖ.

Ἀνέλθωμεν ἐκεῖ ταχέως·
 θέλει τροφήν ἢ φαντασία·
 ὁ οὐρανὸς εἶνε ὥραϊος,
 ἀνέφελος εἶν' ἢ πρωΐα.

Ἐφθάσαμεν τοῦ Μνησικλέους
 ἰδοὺ ἡ κλίμαξ ἡ καλή,
 δι' ἧς ἀνέβη εἰς τοῦ κλέους
 τὰ δώματα τὰ προσφιλή.

ὦ! στῆτε πρὸ τῆς πενταπύλου,
 εἰσόδου, πρὶν ἐντὸς προβῆτε·
 εἰς τὴν σκιὰν τῆς ἐξαστύλου
 ἐδῶ στοᾶς ὀλίγον στῆτε.

Θαυμάσατέ την· μεγαθύνει
 τὸν ἄνθρωπον ὁ θαυμασμός,
 τὰ ὅρια ψυχῆς εὐρύνει,
 ἀναπτεροῦτ' ὁ λογισμός.

Ἐδῶ ἐπὶ τῶν Προπυλαίων
ἡ χεὶρ τεχνίτου φημισμένου
διέχυσέ τι τὸ ὠραῖον,
ὥσεί μειδίᾳμα παρθένου.

Ἐδῶ τοῦ λίθου ἡ λαμπρότης
ἀντανακλᾷ τὸ κυανοῦν
τοῦ οὐρανοῦ, ἀλλὰ ἐν πρώτοις
ἀντανακλᾷ εὐρέα νοῦν.

Οὕτως ἐδώρησεν ἡ φύσις
τὸ μάρμαρον ἐν ἀφθονίᾳ,
νὰ κατοπτρίζηται ἐπίσης
καὶ ἥλιος καὶ εὐφυΐα.

Ἐπὶ βαθμίδων μαρμαρέων
τριῶν πρὸς δεξιὰν ἡμῶν
ὑψοῦταί τις ναὸς καλλύνων
τὸ Πύργον καὶ ἐπικοσμῶν.

Εἶνε τῆς Νίκης τῆς Ἀπτέρου
καταθεσάσης τὰ πτερὰ της.
Ἐπάνω βράχου ἐλευθέρου
ἐστήθησαν τὰ τρόπαιά της.

Θριάμβους νῦν ἡ ζωοφόρος
ἐπιδεικνύει τοῦ ναοῦ·
κατὰ τῶν Μήδων νικηφόρος
ἑρμᾶ δρᾶξ Ἕλληνας λαοῦ.

Εἰσέλθωμεν ἐξ εὐωνύμων
εἰς οἶκημα εὐρὺ, ἐγκλεῖτον
τοῦ Πολυγνώτου περιφήμων
εἰκόνων πλῆθος καὶ πλουσίων.

Ἴδου ὁ παῖς τοῦ Λαερτίου
τὰ βέλη δόλῳ ἀφαιρῶν
τοῦ Φιλοκτήτου τραυματίου
καὶ πάσχοντος ὀδυνηρόν.

Καθῆκον μέγα ἐκπληρώσας
ὁ Ὀδυσσεὺς διὰ τῆς βίας,
δὲν συγκινεῖται, ὡς λυτρώσας
τοὺς Ἀχαιοὺς ἐξ ἀπωλείας.

Ἀστράπτει σκέψις τις κρυφία
εἰς τ' ὄμμα του τ' ἀπατηλόν·
«Εὐπρόσδεκτος εἶν' ἡ θυσία
ἐνὸς θνητοῦ ὑπὲρ πολλῶν.»

Σωματικὴ ὁδύνη μένει
εἰς τὴν μορφὴν τοῦ Φιλοκτήτου
βαθέως ἐξωγραφημένη
διὰ χειρὸς καλοῦ τεχνίτου.

Ἀλλὰ συγχρόνως καὶ ἐλπίζει
ἀντίληψιν ὡς προσδοκῶν
τὴν ἀλγυδιόνα ὠραίζει
ἐν μεγαλεῖον ἠθικόν.

Ἔχει που ἄλλ' εἰκὼν τὴν φρίκην
καὶ ζάλην πάθους διεγείρει·
τὸ φάσγανον ἀπὸ τὴν θήκην
ἀλλόφρων ὁ Ὀρέστης σύρει.

Νωπὸν τὸ τῆς μητρὸς του αἷμα
εἰσέτι μένει, ἐρυθρὸν
ἐπὶ τοῦ ξίφους· πλὴν τὸ βλέμμα
αὐτοῦ κατέστη ἀμυδρόν.

Δὲν βλέπει πλέον· ἡ μανία
σχεδὸν ἐπῆλθεν αὐτῷ ἤδη·
σύρει τὸν Αἴγισθον ἐν βίᾳ
καὶ τραῦμα καίριον τῷ δίδει.

Δράμα φρικτὸν τοῦ Σοφοκλέους
ἡ γραφή αὕτη συμπληροῖ
προσέβλεπει πᾶς τις μετὰ δέους,
ματαίων λόγων ἀπορεῖ.

Εἰκὼν τὸ δάκρυ προκαλοῦσα,
ὡς Εὐριπίδου τραγωδία,
τὸν Εὐριπίδην συμπληροῦσα
ἀνήρτηται παραπλησία.

Τῶν Ἀχαιῶν σιγᾷ τὸ πλῆθος
εἰς τάφον πέριξ συναχθὲν
καὶ ἔχει πένθιμον τὸ ἦθος,
ὡς αἴφνης ἀπολιθωθέν.

ὦ ρίγος τῆς ψυχῆς ! πρόσμένει
ἀθώας κόρης τὴν θυσίαν !
Τίς αὕτη, τίς ; — Ἡ Πολυξένη !
Σιγή ! τὸν πέπλον τῆς με βίαν

ῥηγνύει καὶ ἀποκαλύπτει
τὸ σῶμα μέχρ' ὀμφαλοῦ,
οὐδὲ τὰ στήθη ἀποκρύπτει
τὰ ὡς ἀγάλματος καλοῦ.

Ἡ τλήμων ! δάκρυα δὲν χύνει
 ἦν δούλη ! καὶ περιφρονεῖ
 τὸν θάνατον. . . τὸ γόνυ κλίνει,
 ὥχρ' ἀ δὲ ταῦτα προσφωνεῖ :

«Κτύπα, ὦ παῖ τοῦ Ἀχιλλέως,
 ἰδοὺ τὸ στέρνον μου ! ἂν θέλῃς,
 ἰδοὺ αὐχὴν, λαιμὸς ὥραϊος . . .
 τὴν χεῖρά σου μὴ ἀναστέλλῃς.»

Ὁ Νεοπτόλεμος καρδίαν
 εἰσέτι ἔχει ἀπαλήν·
 θέλει, δὲν θέλει . . . ἀγωνίαν
 οἴκτου αἰσθάνεται πολλήν.

ὑπὲρ τὴν κόρην αἰωρεῖται
 τὸ φάσγανον, ἀλλὰ δὲν πίπτει . . .
 Πᾶς ἐνδομύχως συγκινεῖται,
 οὐδεὶς τὴν ταραχὴν τοῦ κρύπτει.

Στιγμὴ φρικώδους ἀγωνίας !
 Ἀρκεῖ· ἐξέλθωμεν ταχύ·
 δριμύ τὸ ἄλγος τῆς καρδίας
 καὶ δὲν ἀντέχει ἡ ψυχὴ.

Προβῶμεν ἤδη πρὸς τὰ ἔσω
διὰ διπλῆς σειρᾶς κιόνων.
Ἰδοῦ, διέκρινα ἐν μέσῳ
τοσούτων ἄλλων, ἐν καὶ μόνον·

Τὸ ἔργον, ὅπερ ὁ Σωκράτης
ἀνέθηκεν ἀπαρνηθεὶς
τὴν τέχνην, κύημα ἀπάτης,
φιλοσοφίαν δ' ἀσπασθεὶς.

Ἡ τέχνη, ναὶ, κατασπαράττει
στῆθος εὐρὺ, νεανικὸν,
διότι ἐν ὀνείρῳ πλάττει
τὸ ὑψηλὸν ἰδανικόν.

Καὶ ὅστις τοῦτο προσπαθήσῃ
θνητὸς νὰ φθάσῃ τολμητείας,
ἐν θλίψει θέλει τελευτήσῃ·
— Παράδειγμα εἶν' ὁ Φειδίας.

Δὲν εὔρες πλὴν παραμυθίαν,
ὦ Σώκρατες, οὐδ' εἰς αὐτὴν
τὴν ἀληθεῖ φιλοσοφίαν·
— κώνειον εὔρες καὶ εἰρκτήν.

Ἀλλοίμονον ! ὅστις ἐγκλείει
φωτὸς σπινθῆρα οὐρανίου,
βαρέως ᾧδε ἀποτίει
τὸν φόρον του — διὰ τοῦ βίου.

ΣΤ΄

Προκύψωμεν τῶν Προπυλαίων !
Θαυμάσατε τὸ μεγαλεῖον,
δι' οὗ δηλοῦται τὸ ὡραῖον
ιδανικότητα ἐγκλεῖον.

Ὡσεὶ μὲ λύπην μεμιγμένον
γεννᾶται νῦν εἰς τὴν ψυχὴν
αἴσθημ' ἀλλόκοτον, ἐμφαῖνον
καὶ θαυμασμόν καὶ ταραχήν.

Διότι ὅπως τις νοήσῃ
τῆς τέχνης πᾶσαν τὴν ἀξίαν,
ὡραίου πρέπει νὰ ἐγκλείσῃ
πηγὴν ἐντὸς τοῦ οὐρανίου.

Εἰς κόσμους ἄλλους νὰ πλανᾶται,
νὰ πλάττη τὸ ἰδανικὸν
καὶ πρὸς τὴν φύσιν ν' ἀμιλλᾶται
νικώμενός τε καὶ νικῶν,

Τὸ ἄπειρον νὰ περιλάβῃ,
ιδέα, ἥτις ἱκανὴ
εἶνε δεσμὰ ψυχῆς νὰ θραύῃ,
ἀλλ' ἀφ' ἑτέρου ταπεινοῖ.

ὦ, μέγα θάμβος τῶν ὀμμάτων!
Κατάσπαρτον ὑπὸ παντοίων
ναῶν, βωμῶν καὶ ἀγαλμάτων
καὶ ἀναγλύφων καὶ μνημείων,

Εἰς φῶς ἡλίου ἀπαστρέπτει
φαίνεται ὕψωμ' ἀγλαὸν
τῆς Ἀκροπόλεως, συνάπτει
τὸν ἄνθρωπον καὶ τὸν Θεόν.

Καὶ κορυφαῖος ἀνυψοῦται,
αἰθέριος, ἀκτῖνας ῥίπτων
ὁ Παρθενῶν, ὃν ἐγκολποῦται
ὁ οὐρανὸς θαρρεῖς προσκύπτων.

Ἐντεῦθεν δείκνυσι πλουσίως
τὸν κόσμον δύο του πλευρῶν,
ἅς παρεκτείνουσι πλαγίως
διὰ ποικίλων καὶ λαμπρῶν

γραμμῶν εὐθὺς τοῦ Ἐρεχθείου
οἱ κίονες καὶ αἱ προστάσεις·
τὰ πάντα πλήρη μεγαλείου,
τελείου ἐφικτοῦ ἐκφράσεις.

Τὸ ἄστυ δὲ ὥσει φρουροῦσα
ἢ πρόμαχος Θεὰ χαλκῇ,
ἵστατ' ἀσπίδα ἀνυψοῦσα
γενναία, καταπληκτική.

Καὶ εἰς τὸ ὕψος ὑπερβαίνει
τοὺς κίονας τοῦ Παρθενῶνος·
κινεῖται, λέγεις, ἐνῶ μένει
ἐπὶ τοῦ βήθρου τῆς συγχρόνως.

Οἱ ναῦται ἀπὸ τοῦ Σουνίου
τὴν βλέπουσι μετὰ χαρᾶς
σκορπίζουσιν εἰς τοῦ ἡλίου
τὸ φῶς ἀκτῖνας ζωηράς.

Τῶν ἐκατέρωθεν μνημείων,
καὶ τοῦ ναοῦ τῆς Βραυρωνίας
Ἀρτέμιδος ἐκ τοῦ πλησίον
θαυμάζοντες τὰς ἀρμονίας,

Προσέλθωμεν τῷ Παρθενῶνι,
ὅν τοῦ ἡλίου φῶς γλυκὺ
πλουσίως νῦν ἐπιχρυσώνει
καὶ ἐντός του, λέγεις, κατοικεῖ.

Ἀφέλεια καὶ ἐμπειρία,
νοῦς εἰς τὸ ἄπειρον εἰσδύων,
σπουδὴ τῆς φύσεως βαθεῖα
καὶ ἠθικόν τι μεγαλεῖον,

Ὅπερ τὴν ὕλην ὠραΐζει,
ἀκτῖνας βάλλον δι' αὐτῆς
καὶ τὴν ψυχὴν ἐξευγενίζει,
ἰδοὺ ἡ τέχνη. Δυσπιστεῖς;

Ἰδὲ τῶν ῥαβδωτῶν κιόνων
ἀέτωμα λαμπρὸν ἐξέχον
καὶ ἐπὶ τούτου ζωογόνον
τεχνίτου πνεῦμα διατρέχον.

Ὁ Ποσειδῶν ὀργίλον ρίπτων
ἐν βλέμμα, ἐν ταῦτῳ πονεῖ
καὶ φεύγει τ' ἄλγος ὑποκρύπτων
δὲν ἐνικήθη ἀποινεῖ!

Γυμνός, ἐν κάλλους ἀναπτύξει!
ἡ δεξιὰ του τεταμένη
θαόρεις ἐκ νέου θέλει πλήξει
τὴν γῆν βιαίως τῇ τριαίνῃ.

Ἡ δ' Ἀθηνᾶ τὸ δόρυ πάλλει
ἀνισταμένη ἀνδρικῶς
κ' ἐκτείνει ἐν χαρᾷ μεγάλη
τὰς χεῖρας θριαμβευτικῶς.

Ἐπεταί ταύτῃ συνοδία
καὶ πρῶτ' ἡ Νίκη χρυσοπτέρουξ
λαμπροῦ τεθρίππου τὰ ἡνία
κρατεῖ καὶ λάμψεις χύνει πέριξ.

Εἶτα ἡ Δήμητρα κ' ἡ Κόρη
ἔχουσ' ἐν μέσῳ τὸν μικρὸν
Τριπτόλεμον, ὅστις ἠπόρει
τὴν διαμάχην θεωρῶν.

Ὁ Κέκρωψ εἶτα προσελκύει
τὴν σύζυγόν του, ἧς ὠραῖον
τὸ στῆθος ὁ χιτῶν δεικνύει
ἀπὸ τοῦ ὤμου καταρρέων.

Ἐκτάδην τέλος νεανίας,
ἐν καλλονῇ ἐφηβικῇ
καὶ τρυφερᾷ μετ' ἀφελείας,
ὁ προσφιλὴς τῇ Ἀττικῇ

δροσόεις Κηφισὸς πλανᾶται
εἰς ὄνειρα φαιδρὰ ἐλπίζων,
νομίζεις ὅτι ἀκροᾶται
τὸ κῦμά του γλυκὺ φλοισβίζον.

Ἄλλὰ καὶ συνοδία ἄλλη
τὸν Ποσειδῶν' ἀκολουθεῖ
καὶ τὰ αὐτὰ ἐνέχει κάλλιπ
καὶ τέχνης αἴσθημα βαθύ.

Παρὰ τὴν Θέτιδα ὠραίαν
ἢ Ἀμφιτρίτη ὀχουμένη
προσάγει καὶ τὴν Λευκοθέαν,
ἣτις τὸ τέκνον τῆς θερμαίνει.

Ἄρτιγεννῆς ἢ Ἀφροδίτη,
κόρη δροσόεσσα, γυμνή,
ἣς τ' ὄμμα τὸ δειλὸν ἐκπλήττει
τοσαύτ' ἰδία καλλονή,

Προσκάθητ' ἐπὶ τῆς θαλάσσης
καὶ ὀπισθεν, μικρὸν παιδίον,
ὁ πρόξενος ἐπὶ ἀπάσης
τῆς γῆς γελώτων καὶ δακρύων.

Κατόπιν ἔπετ' ἡ γαλήνη
προσβλέπουσα ἐν ταραχῇ
συνεταράχθη καὶ ἐκείνη,
ἣτις ῥεμβάζει ἡσυχῇ.

Τέλος, τὸν πόθον του δεικνύων
ὁ ζωογόνος Ἰλισσὸς
τῆς Καλιρρόης του πλησίον
ἀγκάλην τείνει εὐθαρσῶς.

Ἰδοὺ ἡ τέχνη· ἡρεμία
ψυχῆς καὶ ἐνθουσιασμός,
βιαίως πάλλουσα καρδιά
βραδὺς καὶ ἔμφρων λογισμός.

Παράπλευρον ἤδη πορείαν
τῷ Παρθενῶνι πορευθῶμεν,
κάμπτοντες εἷτα τὴν γωνίαν
πρὸ τῆς λαμπρᾶς εἰσόδου στῶμεν.

Καθὼς ἰδέα τοῦ ἀπείρου
χωρεῖ ἐντὸς ὀρίων νοῦ,
οὕτως, ὡς ἄσμα τοῦ Ὁμήρου,
τὴν ἔκτασιν τοῦ οὐρανοῦ

π' ἀέτωμα ἐπιδεικνύει,
ταυτίζον, ὅπως αἰωρεῖται,
τὸν Ὀλυμ.πον, ὃν περικλείει,
μετὰ τῆς γῆς, ἀφ' ἧς κρατεῖται,

Ἀγαλλιάσεως ἡμέρα!
Ἀρτιγεννῆς ἡ Ἀθηνᾶ,
τῆς καλλονῆς ὠραιότερα,
τὸν θαυμασμὸν εὐθύς γεννᾷ

εἰς τὸν χορὸν τῶν Ὀλυμπίων,
ἐν ὅπλοις, αὐστηρὰ παρθένος,
ρίπτουσα βλέμμα ἐν ἐγκλείον
τὴν ἀγαθότητα, τὸ σθένος.

Ἡ Ἴρις σπεύδουσα εὐθέως
τανύει τὰ χρυσᾶ πτερὰ,
ὅπως τὴν εἶδῃσιν ταχέως
διακοινώσῃ ἐν χαρᾷ.

Ὁ Ζεὺς καθήμενος εἰς θρόνον
γαλήνιον τὸ βλέμμα ρίπτει,
ἐνῶ ἡ Ἥρα ἤδη φθόνον
τετραγαμένη ὑποκρύπτει.

Ἔθ' Ἡφαιστος παρὰ τὸν Δία
εἰσέτι πέλεκυν κρατεῖ,
ἐν πεποιθήσει δὲ κρυφίᾳ
εὐγνώμοσύνην ἀπαιτεῖ.

Παρίσταντ' ἐν ἀγαλλιάσει
ὁ Ποσειδῶν, ἡ Ἀφροδίτη
καὶ ὁ Ἑρμῆς, ὃν διατάσσει
ὁ Ζεὺς βουλὰς τοῦ κηρύττη.

Ἢ Δήμητρα, ἢ Περσεφόνη,
ὁ Πλούτων, πάντες οἱ θεοὶ,
πρὸ τῶν ὁποίων κάμπτουν γόνα
τοσοῦτοι ἔνδοξοι λαοί.

Ἐκεῖθὲν που ἐπαφροδίτως
κάθηντ' αἱ Μοῖραι κατὰ μόνας
σκιάζοντας ἐπιχαρίτως
τὸ σῶμα φέρουσαι χιτῶνας.

Καὶ πρὸς τὸ βάθος νεανίας
συνδέων κάλλος καὶ ἰσχὺν
μεθ' ὑπερτάτης ἁρμονίας,
προδίδει ἥρωος ψυχὴν.

Εἶν' ὁ Θησεύς. Ἐν βλέμμα μόνον
τῆς Ἀθηνᾶς, ἔν μόνον θέλει,
ἀρχὴν νὰ θέσῃ τῶν ἀγώνων,
οὓς νὰ τελέσῃ εἶτα μέλλει.

Ἐντεῦθεν βλέπεις ὀρθομένους
ἄνω κυμάτων πορφυρῶν
τοὺς ἵππους τοὺς ἀνθισταμένους
θυμοειδῶς μετὰ ἀφρῶν

εἰς ἔντεχνον ἡνιοχείαν
τοῦ Ὑπερίωνος ὀρθίου
ἀγγέλλοντος λαμπρὰν πρωΐαν
ἐπὶ τὸ ἄρμα τοῦ ἡλίου.

Ἐκεῖθεν τῆς Νυκτὸς ἀσθμαίνουν
οἱ ἵπποι μᾶλλον εὐπειθεῖς
καὶ πρὸς τοῦ πόντου καταβαίνουν
σιγὰ τοὺς κόλπους τοὺς βαθεῖς.

Οὕτως ἐπέρχεται τὸ πέρας
τῆς τέχνη ἀπολιθωθείσης
χαροποιᾶς αὐτῆς ἡμέρας,
ὑπὸ Θεῶν ἐορτασθείσης.

Ἄλλ' αἰ μετόπαι ; . . . Τέχνη πόση
ἀλληλουχίας φυσικῆς
τῶν ἰδεῶν ! Ὡς κρῖκοι τόσοι
ἀλύσσου φιλοσοφικῆς,

συνδέονται αὐτῶν τὰ μέρη
πρὸς τ' ὅλον, πρὸς τὴν παρουσίαν
τῆς Ἀθηνᾶς, εἰς ἣν προσφέρει
δικαίως ὁ λαὸς λατρείαν.

Βλέπεις ἐδῶ ἀνδραγαθίας
τῶν χρόνων τῶν ἡρωϊκῶν,
ὀπίσω δὲ τῆς ἱστορίας
σελίδας, τρόπαια νικῶν.

Εἰς τὰς πλευράς, τοὺς ἀποστόλους
πολιτισμοῦ τε καὶ θρησκείας
διδάξαντας ἐν γέν' εἰς ὅλους
τὰ ἀγαθὰ τῆς πολιτείας.

Καὶ τῶν εὐεργετῶν ἐξάρχει
φιλόστοργος ἡ Ἀθηνᾶ,
παροῦσα πανταχοῦ ὑπάρχει,
τὰς πράξεις πάντων ἐρευνᾷ.

Ἐκείνης θάλπει ἡ ἀγκάλη
τοὺς Ἀθηναίους ἐν εἰρήνῃ
καὶ τῶν πολέμων ἡ μεγάλη
δόξα ὀφείλεται ἐκείνῃ.

Τί δὲ νῦν εἶπῃ τις, τί πλέον
διὰ τὴν τοῦ σηκοῦ λεπτὴν
ζωφόρον, τῶν Παναθηναίων
δεικνύουσαν τὴν ἐορτήν;

Μαρμαροχάρακτος, λατρείας
ἐνδειξίς εἶνε αἰωνίου·
ἐνταῦθα πνεῦμα ὁ Φειδίας
ζωῆς ἐφύσησ' αἰδίου.

Κ' ἐνῶ πομπὴν ἀπεικονίζει
κοσμοῦσαν οὕτω τὸν ναόν,
ιδανικῶς διαιωνίζει
τὸν ἐορτάζοντα λαόν.

• • • • •
• • • • •

Εἰσέλθωμεν ἐντός Ὅποια
 συγκίνησις ! ὦ, θεῖοι κόσμοι !
 Φειδία, ὦ κλεινὲ Φειδία,
 ἀπόλλυμι, πτέρυγας δός μοι.

Ἡ τῆς Θεᾶς σου θεά μόνη
 μὲ διακόπτει τὴν πνοήν·
 ἢ καὶ ἐμὲ ἀπολιθώνει,
 ἢ νέαν μοι δωρεῖ ζωήν.

ὦ ! δός μοι πτέρυγας εὐρείας,
 εἰς σφαίρας ἄλλας οὐρανίας
 καὶ τὴν θεάν σου νὰ θαυμάσω.

Ἴδου αὐτὴ γαλήνιαῖα,
 ὥς λίμνης νᾶμα γαλανόν,
 ἀντανεκλώσης τὸν εὐρέα
 εἰς τὰ νερά της οὐρανόν.

Σοφίας ἀληθοῦς ἐστίαν
 τὸ μέτωπόν της κόμη στέφει,
 ὥς τὴν ῥοδόεσσαν πρωϊαν
 ὑπόχρυσά κυκλοῦσι νέφη.

Ἀπὸ τοῦ κράνους καταπίπτει
 πωρὸς βοστρύχων ἀπαλῶν,
 τοὺς ὤμους τῆς γυμνοῦς καλύπτει
 πνοὴν ἀνέμου προκαλῶν.

Τὴν ἀστραπὴν τοῦ βλέμματός της
 σάπφειροι δύο παριστῶσι
 καὶ σκεπτικὸς καθίστατ' ὅστις
 πρὸς ταύτην τ' ὄμμα ἀνυψώσῃ.

Τὰ χεῖλη της τὰ ἀγνοοῦντα
 τὸ μειδιᾶν, τοὺς ἐμβριθεῖς
 φαίνονται νόμους ἐκδηλοῦντα
 ψυχῆς γενναίας, ἀγαθῆς.

Χιτῶνα περιβεβλημένη
 χρυσοῦν, πτυχώδη καὶ ποδήρη,
 ὡς ἡρώϊς δ' ἀνισταμένη
 ἀκτῖνας πέριξ διασπείρει.

Δόρυ κρατεῖ ἐπιδεξίως·
 τοῦ στήθους της οἱ εὐτραφεῖς
 μαστοὶ, εἰς ἔνδειξιν ἰσχύος,
 οὐχὶ πανδήμου δὲ τρυφῆς,

Ἵποκινούσι τὴν βαρέως
αὐτοὺς πιέζουσιν αἰγίδα,
ὥς κῦμα νότου ἀβεβαίως
λικνίζον ὑψηλὴν σανίδα.

Εἰς δὲ τὴν ἄλλην χεῖρα Νίκην
χρυσῇν, πτερόεσσαν κρατεῖ·
τρεμούσας, χρυσαλίδος δίκην,
ἔχει τὰς πτέρυγας αὐτή.

Χαμαὶ χρυσῇ κεῖτ' ἡ εὐρεῖα
ἀσπίς, ἐφ' ἧς ἀπεικονίσθη
ἡ τῶν Γιγάντων τιμωρία,
δι' οὓς ὁ Ὀλυμπος ἐσείσθη.

Χαῖρε, ὦ πλάσμα τοῦ Φειδίου,
δι' οὗ προσέθεσεν αὐτὸς
εἰς τὴν θρησκείαν οὐρανίου
ἀκτῖνα ἐνθερμον φωτός.

Στέμμα ἀμάραντον, Φειδία,
σοὶ ἐχρεώσθουν αἱ Ἀθῆναι·
πλὴν φεῦ! ἡ μεγαλοφυΐα
κ' αἱ τόσαι λάμψεις τῆς ἐκεῖναι

Ἰαβαίνουν δόξας ἐφήμερους,
 ἐν' ἄλλῃ ἄφθαρτος φανῇ·
 — καίει ὁ ἥλιος τοῦ θέρους,
 ἀλλ' ἅμα καὶ ζωογονεῖ.

“ὦ! ναί· τὸ ῥόδον τοῦ Μαΐου
 τὴν δρόσον τῶν πετάλων χάνει·
 ὑπὸ τὸ θάλπος τοῦ ἡλίου,
 ἀλλ' ὑπ' αὐτοῦ ζωὴν λαμβάνει.

Τοιαύτ' ἡ μεγαλοφυΐα!
 ὁ στέφανός της πυρπολεῖ,
 συστρέφεται ἐν ἀγωνίᾳ,
 σὲ δάκνει ὅταν σε φιλῇ.

Ἄλλ' ὁμῶς βαῖνε! τὰς ἀρχαίας
 συλλέγων πάσας παραδόσεις,
 ἀνάπλαττε αὐτάς, ὠραίας
 νὰ ἐπιφέρῃς ἀλλοιώσεις.

Θάρρει! ὁ χρόνος δὲν θὰ φθείρῃ
 τὴν βίβλον σου ἐνῶ περᾶ,
 καὶ τὰς σελίδας δὲν θὰ σπείρῃ
 εἰς τῶν ἀνέμων τὰ πτερά. —

Αὐτὰ θὰ σ' ἔλεγον, Φειδίε,
ὅταν ἠκούσθῃ αἰφνιδίως
ἢ κατὰ σοῦ κατηγορία
καί σε ἐβάρυνεν ὁ βίος.

Βλέπω ἐκεῖ τὸ Ἑρεχθεῖον,
τῆς Πολιάδος τὸν ναόν,
τὸ οἶκημα τῶν τεκμηρίων
τῆς διαμάχης τῶν Θεῶν.

Ὅρῶ τὰ ἔχνη τῆς τριαίνης
τοῦ ἠττηθέντος Ποσειδῶνος,
ἀκούω καὶ ἐξογκουμένης
θαλάσσης πάταγον συγχρόνως.

Ἴδου καὶ ἡ γλαυκὴ ἐλαία,
τῆς Ἀθηνᾶς δῶρον σεπτόν,
ἀγῆρως θάλλουσα ἀκμαία,
εἰρήνης ἔμβλημα πιστόν.

Ἐκ παραδόσεων τοιούτων
θρησκευτικῶν καὶ παναρχαίων
ἀντλήσας, ὦ Φειδίε, πλοῦτον
ἀνέπλασας τὸ πᾶν ὥραϊον.

Ἐν πίστει καὶ ἐν εὐλαβείᾳ
ἐκόσμησας τὸν Παρθενῶνα·
δέν σοι ὀφείλει ἡ θρησκεία,
εἰπὲ, ὀλόκληρον αἰῶνα;

· · · · ·
· · · · ·

Ἄρκεϊ· τοσαῦται συγκινήσεις,
τοιοῦτον θάμβος τῶν ὀμμάτων
καὶ τῆς ψυχῆς πρὸς τ' ἄνω πτήσεις
κ' αἶσθημα κόσμους θείους πλάττον

πολὺ, πολὺ ἐνθουσιάζουν,
μεγάλην φέρουν ταραχὴν,
καὶ τὴν ἀτίθασσον δαμάζουν
τοῦ τολμηροῦ θνητοῦ ψυχὴν. —

Παρὰ τὰς ὄχθας τὰς πλουσίας
τοῦ Ἰλισσοῦ, ὅπου ὡς πόθος
ἀνέκφραστος ἀγνῆς καρδίας
λαλεῖ ἀνάρθρως πως ὁ ῥόθος,

Ἐκεῖ, ὑπὸ σκιὰν πλατάνων,
 ὅπου Ζεφύρου δροσερόν
 κ' εὐῶδες πνεῦμα καταφθάνον
 φιλεῖ τὴν χλόην, τὸν ἀφρόν,

Ἐκεῖ, εἰς τὴν σκιὰν ἐκείνην
 κατέλθωμεν καὶ πορευθῶμεν
 νὰ εὕρωμεν ψυχῆς γαλήνην,
 μικρὸν νὰ ἀνακουφισθῶμεν.

■

■

■

■

Z.

ὦ φαιδρά μου ὀπτασία,
 ὄνειρόν μου ζωογόνον,
 τί ἐγένεσο ; ὅποια
 σὲ διέλυσε πνοή ;
 Πάλιν ῥάκη τῶν αἰώνων !
 σωρὸς πάλιν ἐρειπίων,
 ἃ θολὰ ἢ τῶν δακρύων
 μοὶ παρίστησι ῥοή.

Χήρα πόλις τῆς εὐκλείας
 πενθηφόρος νῦν δεικνύει
 τὰς πληγὰς τῆς καὶ ἀνδρίας
 ἐποχὴν ἀναπολεῖ.
 Εἰς παλάμην περικλείει
 κεραυνόν, καί τοι τρωθεῖσα,
 ἀλλ' ἢ χεὶρ τῆς νεκρωθεῖσα
 φεῦ ! κλειστὴ διατελεῖ.

Ὅχι· διακεκομμένη,
ὥς Τιτᾶνος ἀγωνία,
πνοὴ ἔτι ἀπομένει
σοί, πατρίς βαρυπενθής.
— Ἐκλινες ἀπ' ὑδοῦ καὶ! —
ὦ! κοιμοῦ· δὲν ἐνεκρώθης,
ἄλλ' εἰσέτι δὲν ὠρθώθης
ἐντελῶς· — θὰ ἐγερθῇς.

Διὶ σοὶ ξένον ἔθνος μίαν
ἐκ τῆς θείας σου χλαμύδος
ἐλάβεν ἀθανασίαν.
Τῶν ῥακῶν σου ἡ πληθὺς,
ἀλουργίς καλῆς ἐλπίδος,
περιέθαλψε ῥιγῶντα
τόσα ἔθνη, γυμνά ὄντα.
Σὲ καλοῦν νὰ ἐγερθῇς.

ὦ! Ἐγέρθητι καὶ πάλιν
καὶ μετὰ περιπαθείας
πρόσφερον μητρὸς ἀγκάλην
εἰς τὸν κόσμον ὀρφανόν.
Ζέφυρος ἐλευθερίας
νῦν φιλεῖ τὰ βλέφαρά σου,
τὰς φλεχθείσας παρειάς σου,
ὥς ψυχὴ ζωογονῶν.

Ἐπεσεν ὁ Ὀλυμπός σου!
 ὦ! ἀνάστηθι ὀρθία,
 μόνη διὰ τῆς χειρός σου
 ὑποστήριξον αὐτόν·
 μόνη, ἐν τῇ συντελείᾳ
 τοῦ παντός κυοφοροῦσα
 σὺ τὸ πᾶν καὶ μόνη οὔσα,
 Θεῶν μήτηρ καὶ θνητῶν.

Οἶμοι! ᾗρεμος κοιμᾶσαι,
 κ' ἐλαφραί τινες κινήσεις
 ἐκδηλοῦν ὅτι πλανᾶσαι
 εἰς ὀνείρους προσφιλεῖς.
 Μάτην θραύονται ἀλύσεις,
 μάτην ὅπλων κρότον κρότης
 διαδέχεται ἀνενδότως.
 Σὺ κοιμᾶσαι ἀσφαλής.

Ἄν εἰς δάφνας Μαραθῶνος,
 Πλαταιῶν καὶ Σαλαμῖνος
 νέου ἦνωσαν ἀγῶνος
 δάφνας νέοι σου υἱοί,
 ἀλλ' ὁ ὕπνος σου ἐκεῖνος,
 ὕπνος εἵχουσιν αἰώνων,
 καταβάλλει καὶ τὸν χρόνον,
 θάνατος ἐν τῇ ζωῇ.

βλέπεις ὄνειρα ; εἰπέ μου·
 Ἄ ! ἰδοὺ, ὥς ἂν ἐλάλει
 τὸ λεπτόν σου χεῖλος τρέμει·
 τί νὰ εἶπῃ προσπαθεῖ ;
 Τὸ εὐρύ σου στῆθος πάλλει,
 μειδιᾷ τὸ πρόσωπόν σου . . .
 Μέγα εἶνε τ' ὄνειρόν σου ;
 Ἄρά γε θὰ τελεσθῇ ; . .

ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΙΣ
ΕΝ ΤΗ ΚΑΤΑΡΤΙΣΤΙΚΗ ΣΧΟΛΗ
ΤΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΑΘΗΝΩΝ
ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΤΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΑΘΗΝΩΝ
ΑΘΗΝΑΙ 1910

M. T. (Π.)

Eis anámnēsin.

HABET SUA SIDERA TELLUS.

M. T. (II)

Εκδόσεις

ΕΚΔΟΣΕΙΣ

Ο ΤΡΕΛΛΟΣ.

Α΄.

Προ τρελλός· τὸν ἔφερον ἐκεῖ πρὸ διετίος,
ὕπὸ τὴν στέγην ἱεροῦ νεοῦ τῆς Παναγίας·
πρὸ τῆς εἰκόνης τῆς στρωμνῆς ἐτέθη ἀχυρίνη
καὶ ἐπὶ ταύτης ὁ τρελλός·

ἡ μήτηρ τοῦ ἀνηχθυμερὸν πλησίον τοῦ ἐθρήνει,
αὐτὸς ἐγέλ' ἀπλῶς.

Ἦν γὰρ ἐγέλα γέλωτα πικρὸν παραφροσύνης,
ἐκέγχ' αἶψα ἐνίοτε, ἀλλὰ μετὰ ὀδύνης.

Καὶ ὅτε μεσονύκτιον ἤκούετο σημαῖναι,
τὴν ὄψιν ἄγριος, ὠχρὸς

ἠγείρετο τῆς κλίνης τοῦ πατόρος, ἀσθμώδης,
ὡς μάρμαρον ψυχρὸς.

Περιεφέρετο δῖς, τρίς πρὸ τῶν εἰκόνων ὄλων,
 ἤτένιζεν ἀόρατον σημεῖον εἰς τὸν θόλον,
 ἐστρέφετο ἐδῶ, ἐκεῖ μετὰ φρικτῆς μανίας,
 ἐν τέλει δὲ γονυκλινῶν
 πρὸ τῆς εἰκόνης ἐπιπτε βαρὺς τῆς Παναγίας,
 προσήχετο θρηνῶν.

Ἰδέτε ! εἶνε ζοφερὰ ἡ ἐκκλησία, μόνον
 τρεῖς θρυαλλίδες καίουσιν πρὸ τῶν σεπτῶν εἰκόνων.
 Ἰδέτε τὴν μητέρα του εἰς τὴν σκιὰν ἐκείνην
 ὥς ἡ Ντόβη, δυστυχῆς !
 ἀκίνητος τὸ τέκνον τῆς προσβλέπει, τὴν ὀδύνην
 σοβοῦσα δι' εὐχῆς.

Ἀκούσατε· ἐπικρατεῖ σιγὴ παντοῦ βαθεῖα·
 ἰδοὺ· ἀκούεται φωνή, φωνὴ θρηνώδης μία·
 εἶν' ὁ τρελλὸς, παρακαλεῖ γονυκλινῆς, δακρύων.
 ὦ ! πῶς οἰμώζει, πῶς θρηκεῖ !
 διὰ τῆς κεφαλῆς κτυπᾷ τὸ μάρμαρον τὸ κρίον
 καὶ ταῦτα ἐκφωνεῖ :

α ὦ Παναγία μου σεπτὴ, ὦ Μητέρα τοῦ Χριστοῦ μου,
 κατεύνασον τὸν πυρετὸν τῆς κεφαλῆς, τοῦ νοῦ μου.
 Τὸ λογικόν μου ἔχασα, βοήθει με Παρθένε·
 εἶμαι τρελλὸς, μ' ἐννοεῖς ;
 τὴν κεφαλὴν μου ἔχιδναι ζωννύουν παγωμέναι,
 πονῶ . . . δὲν μ' ἐλεεῖς ;

» Δὲν μ' ἐλεεῖς; μὴ σ' ἔπταισα; Σ' ἐλάτρευσα παιδίον,
ὥς ὄνειρόν σε ἔβλεπα τὰ ὄμματά μου κλείων
καὶ συνενῶν τὰς χεῖράς μου ἀπὸ ἀγνῶν χειλέων
τὰ μυστικά μου τῆς ψυχῆς
ἀπέτεινα πρὸς σέ, πρὸς σέ, τοῦ πόθους μου συνδέων
μετ' ἀφελοῦς εὐχῆς.

» Μ' εἰσέηκουσας μ' ἀπέστειλας τὸν ἄγγελον ἐκεῖνον...
Ἀλλὰ πονῶ... ζαλέζομαι. Συγχώρει διὰ θρήνων
τοὺς λόγους, τὰ παράπονα θὰ ἀντικαταστήσω.
ὦ Παναγία μου σεμνή,
Συγχώρησον... εἶμαι τρελλός... πονῶ... τί νὰ λαλήσω;
— Καὶ γοερῶς θρηνεῖ.

Στενάζει κυλιόμενος ἐπάνω τοῦ ἐδάφους
καὶ διὰ τῶν χειρῶν βαρὺ πιέζων τοὺς κροτάφους.
Ἀλλὰ ἰδοὺ ἐγείρεται, τοὺς ὀφθαλμοὺς ἀνοίγει.
εἶν' ἀπλανεῖς αὐτοί, θολοί.
τί βλέπει; ὀπισθοδρομεῖ, βωδὸς ζητεῖ νὰ φύγῃ.
Ἀκούσατε, λαλεῖ.

α Τὴν εἶδα, Παναγία μου, πλησίον σου ἐστάθη,
τὴν χεῖρά της μ' ἐπρόσφερεν λευχείμων καὶ ἐχάθη.
ἡ χεὶρ της ἦτο μάρμαρον, ὡχρὰ ἦν ἡ μορφή της.
ὦ Παναγία μου καλή,
φοβοῦμ' ἐπόνει ἄλλοτε μικρὸν ἡ κεφαλὴ της,
μὴν ἔγινε τρελλή;

» Χά! χά! θά τήν ἰδῶ λοιπόν· ἐδῶ, ἐγὼ κ' ἐκείνη!
θά ἐμεγάλωσε πολύ... ἀλλὰ τὸ φῶς σου σβύνει
ὦ! φρίκη, Παναγία μου, προλέγεις δυστυχίας.

Μὴ μ' ἄρνηθῇς ὀλοτελῶς,
ἐλπίζει ἀπὸ σοῦ τὸ πᾶν παράφρων νεανίας,
— ἐλπίζει ὁ τρελλός.»

Λέγει καὶ ῥίπτεται νεκρὸς σχεδὸν ἐπὶ τῆς κλίνης
ψελλίζων ὑποκώφως τε — τὸ ὄνομα ἐκείνης.

Ἀπεκοιμήθη· σιωπὴ ἐπικρατεῖ βαθεῖα.

Αἴφνης προσέρχεται δειλὴ
ἡ μήτηρ του καὶ λέγουσα: βοήθει Παναγία,
κύπτει καὶ τὸν φιλεῖ.

ὦ! φίλημα τρισάγιον! ὦ! βλάστημα καρδίας,
ἣν ἤρδευσαν τὰ δάκρυα αὐτὰ τῆς Παναγίας,
ὅποτε εἰς τὸν Γολγοθᾶν ἐξέτεινε τὰς χεῖρας
ἐσταυρωμένος ὁ Χριστός,
ἵνα τὴν γῆν ἐγκολπωθῇ, τὸν ἄνθρωπον οἰκτείρας
τυφλὸν πρὸ τοῦ φωτός.

B'

Εἰσέτι δὲν ἐρρόφησεν ὁ ἥλιος τὴν δρόσαν,
 ἣν φεύγουσα κατέλιπεν ἡ νύξ ἐπὶ τῆς γλότης·
 ὁ οὐρανὸς γελόεις
 ἐπέρριψε τὸν μέλανα μανδύαν του· — καθόσον
 προβαίνει ἡ αὐγή,
 προετοιμάζεται ἡ γῆ,
 ὡς νύμφη τὸν γυμφίον της δειλὴ, ἐρυθριῶσα,
 τὸν ἥλιόν της νὰ δεχθῇ, τὰ δῶρά του τὰ τόσα.

Ἀκούεται χαρμάσυνος τοῦ κώδωνος ὁ ἦχος.
 Κυριακὴ ἀνέτειλεν· ἐντὸς τῆς ἐκκλησίας
 ἐλθὼν ἀπὸ πρωΐας
 τὸ πλῆθος τῶν χριστιανῶν προσεύχεται ἡσυχῶς.
 Ἐξύπνησ' ὁ τρελλός·
 προσβλέπει περίξ ἀφελῶς
 πικρογελῶν, ἐνῶ πλῆθὺν βλεμμάτων ἐπισύρει,
 διότι πάντα συγκινεῖ καὶ πᾶς τις τὸν οἰκτεῖρει.

Ὁ ἱερεὺς ἐκάλεσεν αὐτὸν καὶ δύο χεῖρας
ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ θείου, εὐχὰς καὶ ἱκεσίας
μετ' ἄκρας εὐλαβείας
ἐπρόφερον ὑπὲρ αὐτοῦ, τὸ βλέμμα ἀνεγείρας
πρὸς τ' ἄνω ἄσχεπής,
πρὸς τ' ἄνω, ὅπου ἡ ἐλπίς
τῶν δυστυχῶν, ὅπου τὸ φῶς τῆς μόνης ἀληθείας,
ὅπου ἀκένωτος πηγὴ ἀγνῆς εὐδαιμονίας.

Ἐπῆλθεν ἡ ἀπόλυσις· ἐξέρχεται τὸ πλῆθος·
καθεὶς ἀσπάζεται εὐλαβῶς, πρὶν φύγῃ, τὰς εἰκόνας.
Ἐκεῖ που κατὰ μόνας
καὶ ὁ τρελλὸς περιπατεῖ, οὐχὶ καθὼς συνήθως
γελῶν, ἀλλ' αὐστηρὰς
τὴν ὄψιν, σύννους, φοβερός.
Παιδιά πρὸς αὐτὸν δειλῶς τὸ βῆμά των εὐθύνουσι,
ἀλλ' αἱ μητέρες τὰ καλοῦν καὶ τὰ ἀπομακρύνουν.

«Μῆτέρ μου, κλαίει, λέγει ἔν, εἶδόν τὰ δάκρυά του.»
«ὦ μῆτερ μου, δὲν μειδιά, ἔχει φρικῶδες βλέμμα,
μ' ἐπάγωσε τὸ αἷμα,
λέγει ἔν ἄλλο, ὡς εἰχὼν μ' ἐφάνη τοῦ θανάτου.»
«ὦ μῆτερ, διατί
παράφορος περιπατεῖ;
—Παιδιά μου, ἐξέλθωμεν· τὸ τοῦ σταυροῦ σημεῖον
ποιήσατε·—μὴ βαίνετε ποτὲ τρελλοῦ πλησίον.»

Ἀλλὰ μετ' οὐ πολὺ φαιδρὰ προβαίνει συνοδία,
πληροῦται πάλιν ὁ ναός·—τί ἄρά γε συμβαίνει;

Λευκὰ ἐνδεδυμένη
εἰσέρχεται εἰς τὸν ναὸν παρθένος ἐρασμία.

Βαδίζει παρ' αὐτῇ,
ἐνῶ τὴν χεῖρά της κρατεῖ
μὲ βῆμα ὑπέρήφανον ὠραῖος νεανίας
καὶ ἀπολαύει φάνετα πολλῆς εὐδαιμονίας.

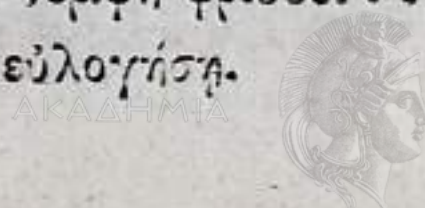
Ὁ νέος οὗτος ἀγαπᾷ πρὸ ἔτους τὴν παρθένον,
πρὸς ἄπειρα ἐμπόδια διηνεκῶς παλαίων
καὶ ἐκουράσθην πλέον
ἀνυπομόνως τὴν στιγμὴν τοῦ γάμου περιμένων.
Ἀλλ' ἤδη ζωηρὸς,
φλεγόμενος ὑπὸ πυρὸς
ἀγάπης πρὸς τὴν θελκτικὴν καὶ σώφρονα παρθένον,
βλέπει τὸ ὄνειρον αὐτοῦ σχεδὸν τετελεσμένον.

— Ἡ δὲ παρθένος —

Τῆς κόρης ὁμῶς ἀσταθὲς τὸ βῆμα τετρεμαίνει
τὰς παρειὰς αὐτῆς λεπτὸν ἐρύθημα καλύπτει
ἡ κεφαλὴ της κύπτει

ἐπὶ τοῦ στήθους· ταραχὴν ἡ στάσις της ἐμφαίνει.
Οὐδεὶς παρατηρεῖ

τὴν ταραχὴν της· προχωρεῖ
τῶν μελλονύμφων ἡ δυὰς, ἀλλὰ ἡ νύμφη φρίσσει·
τοὺς γάμους των ὁ ἱερεὺς ἰδοὺ θὰ εὐλογήσῃ.

Ἄ'Εκείνη εἶνε! γοερὰ ἀκούεται φωνή τις,
 ἐκείνη! Παναγία μου! » ἀντήχησαν οἱ θόλοι
 τῆς ἐκκλησίας, ὅλοι
 ἀπέμειναν ἐμβρόντητοι, ἐνῶ ἐπὶ τῆς κοίτης
 αὐτοῦ εὐθύς νεκρὸς
 κατέπεσεν ὥσει σωρὸς
 ἀμόρφου ὕλης ὁ τρελλός. Ἐν οἷμοι! ἐκφωνοῦσα
 πλησίον του κατέπεσε κ' ἡ μήτηρ του θανοῦσα.

Γ!

Ἡ κόρη ἔμεινε βωβή—δεινῶς ἐτιμωρήθη—
 μάτην τοὺς ὅρκους προσπαθεῖ τοῦ γάμου της νὰ εἴπῃ,
 Πᾶς φθόγγος της ἐκλείπει.
 Ἦτο φρικτὸν τὸ πάθημα· ὁ γάμος διελύθη.

Θ ΑΣΘΕΝΗΣ.

— « Ἀπέπτῃς, ὄνειρον γλυκὺ, ψυχῇς μου εὐφροσύνη,
ἀπέπτῃς ! μόνος ἔμεινα ἐν μέσῳ τῆς νυκτός,
καὶ μόν' ἡ γλαυῆς τὴν θλιβεράν φωνὴν αὐτῆς ἀφίνει
καὶ ἔχω σκότος ἐνδόν μου, σκότος πυκνὸν ἐκτός.

« Π γλαυῆς ἐκάστην μου μετρεῖ στιγμὴν τῆς ἀθυρίας.
πιέζω μὲ τὰς χεῖράς μου συχνὰ τὴν κεφαλὴν,
ιγῶ, πυρέσσω, τοὺς παλμοὺς ἀκούω τῆς καρδίας
καὶ θλίψιν ἀκατάσχετον αἰσθάνομαι πολλήν.

« Παραφρονῶ . . . σὺ εἶσαι, σύ ; τί μὲ ζητεῖς, ὦ φίλη ;
φορεῖς ἐνδύματα λευκά, καὶ στέφανος ἀνθῶν
κοσμεῖ τὴν μαύρην κόμην σου· τὰ ῥόδινά σου χεῖλη
εὐστέλλονται προδίδοντα τὸ ἄλγος τῶν παθῶν.

«Εἰς οὐρανοὺς ἀφίπτασαι ὡς ἄγγελος ὥραία
καὶ ἤλθές μοι τὸν ὕστατον νὰ δώσης ἀσπασμόν ;
Μὴ φύγῃς ! μεῖνε, φίλη μου, ἀκόμῃ εἶσαι νέκ·
ὦ ! τοὺς ἀγγέλους ἄφησε καὶ μεῖνε μεθ' ἡμῶν.

«Τί ; τὴν φωνήν σου ἤκουσα ; φωνή, φωνή γλυκεῖα,
τί εἶπες ; δὲν ἐπρόφθασα . . . ἀλλ' ἔφυγες, πετᾶς.
Τετέλεσται ! ἀπέμεινα ἐγὼ καὶ ἡ σκοτία !
ὦ νῦξ, εἶπέ, λευχείμονα παρθένον συναντᾶς ;»

—«Κοιμήσου, ὦ παράτολμε, σ' ἐτύφλωσαν τὰ πάθη.
τὸν πέπλον μου ἐπέρριψα παντοῦ τὸν μελανόν·
ἀστὴρ διάττων ἔσχισε τὸ σκότος καὶ ἐχάθη·
κοιμήσου· εἶν' ἀργὰ πολὺ καὶ πάσχεις ἀγρυπνῶν.»

—«Ἀκούω μουσικὴν φαιδρὰν καὶ ᾄσματα παρθένων,
τὸ βλέμμα μου ἐθάμβωσε τῶν φώτων ἡ πληθύς.
ὦ ! θὰ ἐξέλθω, ἐγκλειστός ἐνταῦθα μόνος μένων·
παραφρονῶ . . .»

—«Παράτολμε θνητὲ, μὴ ταραχῇς.

«Κοιμήσου ἡσυχᾷ, βορῶς συρίζει εἰς τὰ δάση
καὶ ἀστραπὴ διέσχισε τὸ κάλυμμα ἐμοῦ·
παραληρεῖς, τὸν ὕπνον σου οὐδεὶς, οὐδεὶς ταρασσει,
ἡ φαντασίας πλάσματ' εἰς ἀσθενῆς, κοιμοῦ.»

«ὦ φρίκη! βλέπεις, νύξ, ἐκεῖ; ὠχρά, ὡς ἄπνουν πτῶμα
προβαίνει βήματι βραδεῖ παρθένος νεαρά.
ἐκείνη! τὴν διέκρινε τὸ ἀσθενές μου ὄμμα·
ἐνηστὴρ καλὸς τὴν ὁδηγεῖ εἰς γάμον ἐν χαρᾷ.

«ὦ γύπες, ὄρνεα! σκιὰν εἰς γάμον ὁδηγεῖτε!
Δὲν εἶν' αὐτὴ, δὲν εἶν' αὐτὴ ἐκείνη ἡ μικρά
παρθένος, ἣν ἠγάπησα. Σᾶς ἰκετεύω, στῆτε!
νὰ τὴν γνωρίσω ἄφετε . . . ὦ! δός μοι, νύξ, πτερὰ!»

— «Ἡσύχασε, κοιμοῦ κοιμοῦ καὶ ἡ αὐγὴ προβαίνει.
Ταλαίπωρε! ὁ ἥλιος τὴν γῆν ζωογονεῖ,
ἀλλὰ καὶ ἄνθη δροσερά αὐτὸς ἀποξηραίνει,
ἂν σκώληξ ἐν τῇ ρίζᾳ των τὴν νύκτα ἀγρυπνῇ.»

— «Εἶν' ἐδική μου, εἰς ἐμὲ ὀλοτελῶς ἀνήκει·
εἶν' ἀδελφὴ μου, ἄλλοτε ἐπαίζομεν ὁμοῦ.
Δὲν βλέπετε; μ' ἐπιζητεῖ· δὲν βλέπετε; ὦ φρίκη!
τὰς χεῖρας τείνει θέλουσα νὰ ἔλθῃ μετ' ἐμοῦ.

«Ἀφήσατε τὴν χεῖρά μου εἰς ταύτην νὰ προσφέρω·
μὴ τὴν ὠθῆτε, βάρβαροι· ἰδέτε! ταραχὴ
τὴν καταβάλλει, ἄφρετε· κ' ἐγὼ λαμπάδα φέρω.
Ἴδου, ἰδου τὸ βῆμά μου εἶν' ἀρκετὰ ταχύ.»

Εἶπε· καὶ ὁ νέος ἀσθενὴς ὁρμήσας ἐκ τῆς κλίνης
λαμπάδα ἤναψεν, ἀλλὰ λαμπάδα νεκρικὴν,
καὶ τρέχων ὅπως ἐνωβῇ ταχέως μετ' ἐκείνης
νεκρὸς κατέπεσεν ἀφείς φωνὴν σπαρακτικὴν.

ὦ πλάσμα ἐναέριον τῆς πρώτης τοῦ αὐγῆς,
ὦ νύμφη, ἔργον ποιητοῦ ὀργώσης φαντασίας,
λαμπρὰν πολὺ δι' ἔρωτα σὲ ἔπλασ' ἐπὶ γῆς.
— Ὁ ἔρως σπείρει ἄνεμον καὶ δρέπει τρικυμίας. —

ΕΣΠΕΡΑ.

M. T. (II.)

Habet sua sidera tellus.

ὦρα μεστή ἡδυπαθείας,
καθ' ἣν ἐκλείπει τὸ λυκόφως
καὶ ἀφαιρεῖ τὰς ποικιλίας
ἀπὸ παντοῦ ὁ μέλας ζόφος,

ὦρ' ἀναμνήσεων παντοίων,
ᾧρα παλμῶν καὶ αἰσθημάτων,
ᾧρα γενέτειρα μυρίων
τῆς φαντασίας μας πλασμάτων!

Τοιαύτην ᾧραν, πλὴν πρὸ χρόνων,
ὁ Ἑσπερος ὁπότε ἐφάνη,
— ἀλλὰ μοὶ φαίνεται ὄναρ μόνον
πᾶν ὅ,τι εἶπω, φρούδη πλάνη —

ἤσθάνθην, εἶδον καὶ ἠράσθην !
 Οἶμοι, ἐπῆλθεν ἡ σκοτία·
 σκιάν τῶν πόθων μου ἠσπάσθην,
 ἣν ῥίπτει φῶς ἐν τῇ καρδίᾳ.

Ἐκ περιπάτου ἐπιστρέφων,
 ἐν μέσῳ ἀνθηρῶν πεδίων,
 ἀνέμελπα τὴν κόμην στέφων
 μὲ αἰγοκλήματος κλωνίον

Στροφάς τινας τοῦ Λαμαρτίνου,
 ἀγνώστους πόθους ἠσθανόμην
 καὶ ὑπὸ ἀναιτίου θρήνου
 παιδίον ἐκυριεύομην.

Τί ἔψαλλεν ὁ Λαμαρτῖνος
 καὶ διατί ἐθρήνει τόσον ;
 πρὸς τί ἐκαίετο ἐκεῖνος
 ὁ ἔχων εἰς τὰ χεῖλη δρόσους

Ἦγνόουν· ὅμως ἐνδομύχως
 ἠσθάνθην, ὡς ἡχὼ κρυφίαν,
 ν' ἀντιλαλήται πᾶς τοῦ στίχου
 ἀπὸ τὴν νέαν μου καρδίαν.

Καὶ ὥς ἀνάμνησις ἀρχαία
εἰς τὴν ψυχὴν μου ἐγεννᾶτο
εἰκὼν παρθένου, καὶ ὠραία
ἐμπρὸς μου αὕτη ἐπλανᾶτο.

Τὴν κόμην της ἀβρὰ ἐφίλει
προσπνέουσ' αὔρα ζεφυρῖτις,
τὸ βλέμμα της γοργὸν ὠμίλει,
ἐξεδηλοῦτο ἡ ψυχὴ της.

Καὶ ἐμειδία, ἐμειδία
παιδὸς χαρὰν αἰσθανομένη·
ὦ! πόση, πόση εὐφυΐα
εἰς τὴν μορφὴν ἐκδηλουμένη!

Ἦδη ὁ Ἑσπερος ἐφάνη·
τὸ βλέμμα ἔστρεψα ἡρέμα
ἐκεῖ — πολλὰ περιλαμβάνει
παιδὸς πρὸς τ' ἄνω στρέφον βλέμμα.

Ἦ! εἶχον πάλλουσαν καρδίαν·
— Ἐντεῦθεν ἄρχοντ' αἰ ὀδύναι· —
ἐντὸς μου εἶχον ἁρμονίαν
τί σ' ἔπταισα ὦ Λαμαρτῖνε;

Καὶ εἰς τὸν πατρικόν μου οἶκον
βραδὺς ἐπέστρεψα, ρεμβάζων,
εἰς θλίψιν ἄρρητον ὑπείκων
κ' ὑπὸ τὸ βάρος μου στενάζων.

Ἐκεῖ . . . ὦ, δὲν θὰ λησμονήσω
στιγμὴν γενέτειραν δακρύων·
συγγνώμην, ἂν μικρὸν δακρύσω,
μή με καλέσητε παιδίον.

Περιπαθῆς, ὠραία κόρη
ἐπὶ τοῦ ὤμου κεκλιμμένη
τῆς ἀδελφῆς μου, ἐθεώρει
τὸν Ἑσπερον, ὡς τεθλιμμένη.

Λῖφνης ἀνέτειλ' ἡ σελήνη
κ' ἐπὶ τῶν δύο κορασίδων
τὴν λάμψιν τῆς πλουσίως χύνει·
— Δακρύουσαν τὴν κόρην εἶδον!

Κ' ἐγὼ ἐδάκρυσα ἐπίσης,
τοιαύτῃ τότε ἦτο ὥρα,
θολὴ μ' ἐφάνη ὅλ' ἡ φύσις,
θολὴ μοι φαίνεται καὶ τώρα.

Ὁ Ἑσπερος ὑπῆρξε πρώτη
τοῦ ἔρωτος ἡμῶν αἰτία·
ἐν τῇ νυκτὶ αὐτὸς ὑπνώττει,
δὲν τὸν ἐθώπευσε πρωΐα.

Ἐντὸς τῆς νέας μου καρδίας
ἀνάμνησις τις ὁμῶς μένει,
καθὼς ἐν μέσῳ τῆς σκοτίας
λαμπρὸς ὁ Ἑσπερος προβαίνει.

Τιμᾶται

Διὰ τοὺς ἐντὸς τοῦ Κράτους δραχ. 1, 50

Διὰ τοὺς ἐκτὸς τοῦ Κράτους δραχ. γ. 1, 12

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

007000020573

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ